45ste jaar. — Nr 4. Dinsdag 11 Januari 1898.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

...schrijft in te **Tongeren** bij M. ...RE, uitgever en eigenaar van dit blad.
Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdagen zaterdags.
...toezendingen van brieven, geld of aankondigen moeten *franco* gedaan worden aan den ...ver, **groote Markt n° 37-39, Tongeren.**

ABONNEMENT:
Drie maal per week 45 franks per jaar.
Twee » » 35 »
Een » » 4 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn voorafbetaalbaar.
Aankondigingen 25 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voorean of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 11 JANUARI 1898.

NIEUWS
de stad en de omstreken

...steren avond, rond 5 ure, werd een **stoutmoedige diefstal** gepleegd ten nadeele van M. R., horlogiemaker, Hasselts chestraat alhier.

Een kwaaddoener sloeg eene ruit in en stool verschillende uurwerken. Om zijne hand niet te kwetsen, had hij er eene oude klak rondgedraaid toen hij de ruit stuk sloeg. Men heeft deze klak in het raam teruggevonden. Het schijnt eene kinderklak te zijn.

Men heeft den dief — een langen kerel — in de richting van het Broeck zien vluchten. Tot heden is men er nog niet in gelukt hem te ontdekken.

BURGERLIJKE DECORATIE. — Het kruis van eerste klas is verleend aan M. Wilmots, geneesheer van het weldadigheidsbureel, tot belooning der diensten door hem bewezen gedurende eene loopbaan van ruim vijf en dertig jaren.

NIJVERHEIDS ARBEIDERS. — Door koninklijk besluit van den 30 December 1897, is de nijverheids decoratie van tweede klas verleend aan Stoffels (F. L.) geboren in 1848, papierwerker te Tongeren.

MILITIE. — Zijn benoemd tot militaire leden der herzieningsraden voor de lichting van 1898 in de provincie Limburg.

Werkende leden: Pâris, luitenant-kolonel, bij het 11e linieregiment, Niffle, majoor id., Fraets, id. id.

Plaatsvervangende leden: De Mal, majoor bij het 11e lini regiment, Moucheront, kapitein-commandant id., Chauvet, id.

BEVERST. — Men spreekt hier veel over een belangrijken diefstal die in den avond van vrijdag der voorgaande week te St-Joost-ten Noode gepleegd werd ten nadeele van M. Hannart, die over anderhalf jaar in onze gemeente het kasteel van Damersbosch bewoonde.

M. Hannart was met zijne echtgenoote uitgegaan. Wanneer hij om 8 ure terugkeerde, bestatigde hij dat zijn geldkoffer, inhoudende 13,000 fr. verdwenen was. Wondere zaak, alle sloten waren ongelet en, behalve eenige strepen langs den muur van den trap, was er niets van den doortocht der dieven te bespeuren.

Het brandkoffer woog verscheidene honderden kilos, en men kan maar niet begrijpen hoe dat meubel in zoo korten tijd heeft kunnen weggevoerd worden en zonder dat de geburen er iets van bemerkt hebben.

Verleden jaar was dezelfde heer nog het slachtoffer van een soortgelijken diefstal; toen echter waren er gelukkig maar weinig waarden in den koffer geborgen.

De policie en het parket doen opzoekingen.

ZEPPEREN. — Deugnieterij. — Kwaaddoeners hebben een 40-tal jonge boomen, toebehoorende aan Houbrechts van Gippershoven, doorgekapt. Onlangs nog staken zij het vuur in de hooimijten toebehoorende aan denzelfde. De gendarmerie heeft deze week een onderzoek komen doen, doch de opsporingen hebben geenen uitslag gegeven.

LANAEKEN. — Eenige jongelingen hiedden zich hier bezig met schieten en gerucht te maken om aan de menschen aan te kondigen dat op 1 Januari een nieuw jaar begon. Zij zouden het zonder dat toch ook wel geweten hebben. Een der jongelingen wilde de hand van zijn pistool overtrekken en had het onverstandig gedacht van de loop naar zich toe te keeren. Het schot ging af en joeg hem eenen papieren prop in de hand die hem eene felle wonde veroorzaakte.

SMEERMAES. — Op Nieuwjaarsavond werd hier op den weg naar Lanaeken een jongeling door drie kerels aangehouden, die hem van zijne horlogie en zijn geld beroofden.

— Langs den weg van Lanaeken naar Smeermaes zijn Nieuwjaarsnacht, acht boompjes moedwillig over gebroken.

BREE. — S., van Gruitrode, door de rechtbank van Tongeren tot twee jaar gevang veroordeeld voor moord op Leonard Paredis, is tegen dit vonnis in beroep gegaan. De zaak is verleden maandag te Luik voorgekomen, doch de uitspraak van het arrest zal eerst den 24 Januari aanstaande plaats hebben.

Het schijnt dat een nieuw onderzoek bevolen is geworden.

Hollandsch Limburg.

OPENING VAN DEN TRAM EYSDEN-MAESTRICHT. — De tramlijn Eysden-Maestricht is verleden vrijdag definitief geopend. De wagens zijn van eene bijzondere schoonheid en worden door iedereen bewonderd.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag 13 JANUARI.

BINNENLAND.

CORRECTIONNEELE RECHTBANK VAN LUIK. — **Zwak SEMBLON-D'ANDRIMONT.** — Eene overgroote menigte was naar het palais van justicie gestroomd.

De policiemacht was versterkt en met de hulp der gendarmen ontruimt men de wandelgangen die naar de correctionneele kamer leiden.

Alleen de advokaten worden in de zaal toegelaten, benevens eenige andere personen.

De rechtbank veroordeelt M. d'Andrimont tot 25 fr. boete of een dag gevangenis, met een jaar opschorsing.

— Het aanhoudingsmandaat tegen de vrouw Despairoux, de moordenares van den onderstatieoverste, uitgeveerdigd, is bekrachtigd. De familie van den vermoorde zal in het proces als burgerlijke partij optreden. Na een verhoor weigerde de vrouw Despairoux zich met het gevangenkarke weg te laten brengen, zij wilde een huurrijtuig hebben. « Indien ik eene slechte vrouw ben, zegde zij, dan zijn degenen, die bij mij kwamen, nog veel slechter. » Zij dreigde, als men haren zin niet gaf, al de namen van hare kalanten bekend maken.

— Een liberaal volksvertegenwoordiger vertrokken. — Zondag avond deelde een parijzer blad, *La Petite République*, een nieuwske mee dat nog al zonderling voorkwam.

Het blad melde dat een lid van de linkerzij der Belgische Kamer naar Amerika vertrokken was, en zijne moeder in het klooster wilde treden.

Heel dat nieuws is een kwakkel; ziebier wat er geleurt is.

Het liberaal lid der Kamer, over eenige dagen onder rechterlijke voogdij gesteld, heeft niet alleen fabelachtige sommen verkwist, maar heeft nog eenige honderde duizende franks schuld gemaakt, die zijne familie, alhoewel schatrijk, niet wil betalen.

Het lid in kwestie, niet meer wetende wat doen, is vertrokken, de eenen zeggen naar Amerika, de andere beweren eenvoudig naar Parijs.

Nadere bijzonderheden. — De volksvertegenwoordiger die, na onder rechterlijke voogdij gesteld te zijn, het land verliet, heeft in eenige jaren een millioen — heel zijne moederlijke fortuin en de zijne — verkwist en rond de 300,000 fr. schuld gemaakt.

Men had eerst gezegd dat dit geld verteerd was in kiesworsteling, maar dit is niet zoo. Het spel en het overige hebben er een goed deel van ingepalmd.

Men kent eene Brusselsche jonge dame, die eene woning betrekt, waarvan het ameublement alleen 60,000 fr. kost.

De moeder heeft haren intrek moeten nemen in een kloostergesticht, waar zij moet leven van een paar duizend frank intrest, dat haar nog overblijft.

— Een Belgische kardinaal te Rome. — Uit Rome word gemeld aan den *Courrier de Bruxelles*:

Uit goede bron meld men dat Z. M. de Koning der Belgen het verlangen heeft uitgedrukt eenen verblijvenden kardinaal zijner natie te Rome te hebben.

Dit verlangen dat eene hooge waardeering getuigt, van den H. Stoel in België, en in de missiën welke er van af hangen, heeft op dit oogenblik aanleiding gegeven, tot eene eerste onderhandeling met den H. Stoel om te weten of Z. M. Koning Leopold II onder de Belgische prelaten die te Rome gevestigd zijn, eenen kandidaat heeft voor te stellen voor het kardinaalschap.

— GENT. — Afgrijselijke misdaad voorkomen. — *Nadere bijzonderheden.* — Het was niet alleen Mad. Poelemans, die moest vermoord worden maar ook hare dochter.

Poelemans had zijne voorstellen reeds een zestal maanden aan Capelier gedaan. De moeder moest verwurgd worden wanneer zij in den morgend beneden kwam; daarna moest de moordenaar naar boven gaan en de jonge juffer in haar bed versmachten.

In tegenstelling van hetgeen eerst gemeld werd, is Capelier niet langs de deur binnengekomen; volgens afspraak met den ontaarden zoon moest hij, over den hofmuur heen, naar binnen dringen. Hij heeft dat ook werkelijk gedaan: een agent die op hoogte der zaak was, heeft hem hierin geholpen. Binnen de muur stond Poelemans hem af te wachten.

Toen Capelier binnengebracht was, liep hij zachtjes naar boven, terwijl Poelemans, veel gerucht makende in den kelder neerdaalde. De vrouwen begonnen te roepen en de verscholen agenten hielden Poelemans aan.

Capelier is schoenmaker van beroep, hij is nog maar 24 jaar oud. Gelukkig dat hij betere gedachten had dan zijn opstoker, anders hadden wij twee afschuwelijke schelmstukken te betreuren gehad: eene moeder- en zustermoord.

*** Toone zonder haar en de Rosse Reuffel kwamen samen bij eenen barbier:

Gij waart er ook niet bij als ze 't haar uitdeelden, eh? zei de Rosse.

Ja wel, zei Toone, maar ik kwam te laat. Daar was niks meer als ros haar en dat wou ik niet hebben.

*** Eene vrouw cadeau! — *Vader (tot een huwelijksmakelaar).* Wanneer gij mijne zes dochters aan den man brengt, krijgt gij de oudste als geschenke!

*** Zou die meneer van hierover mij hooren als ik zing! zegde eenen zanger tot zijne vrouw.

Zeker, zei ze, zie-de niet dat hij zijn venster toedoet.

*** *Drie vragen.* Waarom moet een sterken kees niet geschoren worden?

Hoeveel verschillende toonen kan men uit een kat halen, als men op haren steert trapt?

— Waarom hebben trombonspelers eenen kletskop?

BUITENLAND.

Nederland.

Dranksoama. — Omtrent de verwonding met doodelijken afloop te Geule gepleegd, wordt uit Maestricht nog gemeld:

Het was op 26 December dat zekere M. een lastig en aan den drank verslaafd persoon, als naar gewoonte zijne vrouw en kinderen mishandelde. De vrouw riep hierop de hulp in van haren schoonbroër, 's mans broeder. Deze kwam en werd, alhoewel hij den dronkaard aanmaande om niet te slaan, door dezen aangevallen.

Om zelfbehoud bedacht, verdedigde de ter hulp geroepene zich met een stuk hout, waarbij de aanvaller eenige slagen op het hoofd bekwam, die eene hersenschudding veroorzaakten, aan de gevolgen daarvan is M. overleden.

De justicie heeft den broeder, die door de gendarmen was aangehouden, weer in vrijheid gelaten.

— De kroningsfeesten — Het Duitsch gezantschap van den Haag heeft een der bijzonderste hotels van Amsterdam gehuurd voor den duur der feesten, die plaats zullen hebben ter gelegenheid van de kroning van de jonge koningin Wilhelmina. De huurprijs voor deze eenige dagen beloopt, zoo het schijnt, tot 16,000 guldens. Dit nieuws doet veronderstellen dat keizer Wilhelm persoonlijk de feesten van September zal komen bijwonen.

Frankrijk.

Het standbeeld van kardinaal Lavigerie is door den beeldhouwer Palguière voltrokken.

De prelaat is gaande afgebeeld, met de eene hand geeft hij zijnen zegen, in de andere houdt hij een kruis, dat hij in den grond gaat planten, als om er bezit van te nemen.

Dat standbeeld dat voor Algerie bestemd is, zal in brons gegoten worden.

— Krankzinnigheid. — Op een koogres van krankzinnigenartsen werd onlangs het volgend geval medegedeeld, dat ruim 30 jaar geleden is voorgekomen en bewijst hoe moeilijk het is over geestesziekten te oordeelen.

Op eenen dag ontving keizerin Eugenie eenen brief van iemand, die klaagde dat hij ten onrechte in het krankzinnigengesticht *Charenton* was opgesloten, en ten bewijze dat hij goed zijn verstand had, eenig wiskundig werk overlegde.

De keizerin stelde dit werk in handen van een paar hoogleeraren in de wiskunde, die eenstemmig antwoordden dat een man die zulk eenen merkwaardigen arbeid verrichten kon, niet krankzinnig kon wezen. Daarop begaf zich H. M. zelve naar het gesticht, liet den man bij zich komen en onderhield zich eenigen tijd met hem. Zij kreeg door het gesprek, dat over allerlei onderwerpen liep, de overtuiging dat hij volkomen bij zijne zinnen was, en verzekerde hem ten slotte dat zij al haar best zou doen om zijn ontslag te verkrijgen.

De man dankte in hartelijke woorden, maar voegde er, zuchtend bij: « Het zal toch niet helpen! »

« Waarom niet? vroeg de keizerin. Ik zal terstond met den bestuurder over u spreken en ben zeker dat hij u vrij zal laten. »

« O, ja, » was het antwoord. « Dat zal de bestuurder stellig doen. Maar wat baat mij dat? Ik kan toch niet uit het gesticht; Uwe Majesteit ziet het immers... de torens van *Notre Dame* staan op mijnen neus.

Illings verliet de keizerin den ongelukkige — en sedert heeft zij nooit weder zich voor krankzinnigen moeite gegeven, zonder levens de mannen van de fakulteit te raadplegen.

Duitschland.

Reis van Keizer Wilhelm naar het Heilig Land. — Keizer Wilhelm heeft aan het Vatikaan de laatste schikkingen doen kennen van zijne reis naar Jerusalem: hieruit schijnt te blijken dat men voor het oogenblik geene ernstige verwikkelingen in de Chineesche zeeën vreest.

Keizer Wilhelm zal zich inscheepen rond 15 April met zijne twee oudste zonen, op zijn eigen jacht, in de haven van Hamburg. Daar hij voornemens is buiten zijne bezwaart ook eene groote zeereis te doen, zal de keizer den omweg maken langs den Atlantischen Oceaan en de engte van Gibraltar; vandaar begeeft hij zich rechtstreeks naar Port Saïd.

Daar aangekomen reist de keizer langs den weg van Jaffa, om per ijzeren weg, Jerusalem te bereiken, of wel gaat hij langs de Roode Zee, tot aan het « pad der pelgrims » om dan per karavaan den langen weg af te leggen, die den Sinaï van de heilige stad scheidt. Deze laatste weg is stellig de schilderachtigste, langs daar gaan de ware pelgrims, die bij hunne aankomst te Jerusalem den kreet niet willen hooren: « Jerusalem! tout le monde descend! » Het is evenwel mogelijk dat de keizerlijke reiziger zich zal moeten vergenoegen met een gewonen bijzonderen trein te Jaffa.

Bij zijn terugkeer, in het begin van Juni, zal de keizer waarschijnlijk stilhouden te Constantinopel, van waar hij zich rechtstreeks naar Italië zal begeven. Te Genua verlaat hij zijn jacht, om naar Turijn en Milaan te gaan. In deze laatste stad zal hij den koning van Italië ontmoeten.

Ziedaar de reis in korte trekken. Toch is hare verwezenlijking niet zeker, want de zaken in het verre Oosten kunnen nog heel wat verhinderen en het is wel mogelijk dat het Vatikaan zijne onderrichtingen in Palestina voor de plechtige ontvangst van Wilhelm II nutteloos zal geven.

Verschrikkelijke ontploffing te La Manjoya.

EEN POEIERMAGAZIJN GESPRONGEN.
TIEN DOODEN EN TALRIJKE GEWONDEN.

Oviedo (Spanje), 4 Jan.

Rond 9 ure dezen morgend bracht een vreeselijke slag heel de stad in opschudding; de huizen daverden op hunne grondvesten en door den hevigen schok werden overal de ruiten verbrijzeld.

Iedereen liep de straat op, niet wetende wat er gebeurd was en meenende dat zich de schok eener aardbeving had voorgedaan.

Langzamerhand kwam het nieuws toe, dat eene vreeselijke ontploffing was voorgevallen in de poeier- en dynamietfabriek van La Manjoya, waardoor groote schade aan de gebouwen was aangericht.

De fabriek is gelegen op een uur afstand van Oviedo en La Manjoya, en wordt bediend door den Noorder-spoorweg.

't Is eene oude en welbekende fabriek, behoorende aan de *Société anonyme d'Explosifs*, wier zetel te Luik gevestigd is, en wier hoofdbestuurder in Spanje is M. Carlos Wetter, duitsch ingenieur.

De fabrikatiebestuurder en dienstoversten der fabriek zijn Belgen.

***

De ontploffing werd tot op verren afstand gehoord en te El Grado, op 25 kilometers van Oviedo, heeft men duidelijk den schok gevoeld.

Toch had de ontploffing zulke erge gevolgen niet als eerst het gerucht deed vermoeden, dank aan den sterken bouw der magazijnen.

De ramp geboerde doordien eenige kisten poeier ontploften in een poeiermagazijn en, naar beweert wordt, tengevolge van de onvoorzichtigheid van een of anderen werkman.

Gelukkig zijn de dynamietmagazijnen verwijderd van de poeiermagazijnen, zoo niet zou de ramp onmeetelijke verhoudingen hebben genomen.

De arbeiders begaven zich juist allen aan het werk en dit legt uit waarom het aantal slachtoffers betrekkelijk groot is.

Er zijn **10 dooden** en *talrijke gewonden*, doch niet levensgevaarlijk.

Uit Oviedo was er spoedig geneeskundige hulp ter plaats en ook heel het dienstpersoneel der fabriek legde bij de reddingswerken waren heldenmoed aan den dag.

De militaire geneesheer Dr Ramon Collar was een der eerste ter plaats en achtereenvolgens snelden naar La Manjoya de burgerlijke en militaire overheden uit Oviedo en heel het geneeskundig personeel uit het gasthuis.

Men had de afmetingen der ramp in het eerste oogenblik ver overschat en men meende met niet minder dan met eene nieuwe ramp-Corvilain, van Antwerpen, te doen hebben.

De ingenieur der fabriek en Mev. Wetter hadden den reddingsdienst vóór de aankomst van eenige hulp op voorbeeldige wijze ingericht.

Canada.

SCHRIKKELIJK ONGELUK.

Eene zaal ingestort.

Te London (Canada), is eene zaal van het stadhuis ingestort, terwijl er eene openbare vergadering plaats had.

Omtrent 2000 personen woonden die vergadering bij.

Tengevolge van het breken van eenen balk, zakte de vloer in, op zulke wijze dat er eene trechtervormige opening ontstond, waarin tweehonderd personen neervielen.

Eene groote geldkas en eene groote hoeveelheid ijzerwerk vielen nog op de ongelukkigen, terwijl het geroep van brand onder de aanwezigen eene vreeselijke paniek deed ontstaan.

De ongelukkigen vielen in het kabinet van den burgemeester, waar de vloer insgelijks bezweek, zoodat de heele tros menschen in den kelder viel.

Het getal verongelukten is vastgesteld op **22** *dooden* en **100** *gewonden*, waaronder verscheidene van de voornaamste burgers der stad.

't Is vooral door verstikking dat de ongelukkigen gedood zijn.

Verscheidene gekwetsten zullen hunne wonden niet overleven.

De ramp is veroorzaakt door het breken van eenen vermolmden balk, waarop de plankenvloer rustte.